

Heleen van Rosmalen

Van: Jan Nitrauw <jannitrauw@gmail.com>
Verzonden: dinsdag 26 september 2017 21:02
Aan: Gemeente Heerde
Onderwerp: Herbezinning Apeldoorns kanaal
Bijlagen: Inbreng overleg veenenbos.doc; Nota SAK 170901 Kosten sluis- en brugbediening (3).doc; herbezinning bevaarbaar kanaal.doc

LS,
De drie Wapenveldse organisaties verzoeken u bijgaande brief 'Herbezinning bevaarbaar kanaal' met de bijlagen ter kennis te brengen van de gemeenteraad van Heerde.
Met vriendelijke groeten
Jan Nitrauw

In het overleg met Martijn Al van Veenenbos & Bosch op 13 september 2017 heeft de Stichting Recreatie Wapenveld het volgende ingebracht met betrekking tot het Apeldoorns Kanaal.

SRW concentreert zich op Samenwerkingsovereenkomst uit 2012:

- Varen naar Wapenveld met BM-klasse en historische binnenvaartschepen
- doorkijk naar Heerde
- SRW pleit voor betrouwbare overheid die haar afspraken na komt aan maatschappelijke partners die zich al bijna tien jaar met veel energie inzetten voor het Apeldoorns kanaal als belangrijk vliegwieltje voor ontwikkeling vrijetijdseconomie.

1. Welke technische obstakels?

- Kloosterbrug, Manenbergerbrug en bediening Hezenbergersluis
- verzanding bij uitloop Grift in Apeldoorns kanaal
- restauratie Bonenburgersluis, was al geld voor beschikbaar bij Waterschap Vallei en Veluwe maar is aan ander project besteed.

2. Naast technische obstakels andere 'obstakels' nog belangrijker:

- verdeeldheid in bestuurlijke verantwoordelijkheid. SRW pleit voor kanaalexploitatiemaatschappij met leidende rol voor Leisurelands of provincie Gelderland als zware regisseur waarbij gemeenten/Waterschap alleen uitvoerend ingeschakeld worden.
- starheid bij sommige partners waardoor oplossingen als werken met vrijwilligers, inschakelen mensen meet afstand tot arbeidsmarkt etc. onbespreekbaar is.
- SRW wijst op kapitaalvernietiging gezien investeringen die al gedaan zijn om varen met BM-klasse/historisch erfgoed mogelijk te maken zoals steigers, boulevard in Wapenveld etc.
- bestuurlijk gezichtsverlies door wel voorzieningen aan te leggen en die vervolgens onbereikbaar te maken
- veel verwachtingen geschept richting samenleving maar niet waargemaakt waardoor enthousiasme wordt vernietigd.

3. Welke delen kanaal moeten op korte termijn worden aangepakt?

- beweegbaar maken Kloosterbrug/Manenbergerbrug. Hierbij ook ontwikkelingen elders betrekken. Voorbeeld: drie bruggen Brummen, 2 in Wapenveld, 4 richting Heerde. Uitspraak IPV Delft: kortingen tot 20% bij gezamenlijke aanbesteding, 5 bruggen voor de prijs van 4.
- Belangrijk ook de te verwachten Europese regelgeving die op middellange termijn zwaardere eisen aan betonbruggen gaat stellen.
- SRW wijst er op dat 'voorbereiden op beweegbaar maken' een wassen neus kan zijn. Besluitvorming over al dan niet beweegbaar maken duurt daarna vaak zo lang dat wet- en regelgeving al weer veranderd zijn en er dus nutteloze investeringen zijn/worden gedaan.
- Bediening Hezenbergersluis: onderzoek SAK: geen 80.000 euro maar nog geen 25.000 euro bij inzet van vrijwilligersclub etc.
- SRW wijst op het belang van de ontwikkeling van het knooppunt Hoorn als parel aan het Apeldoorns kanaal. Ook daar verwachtingen gewekt.

4. Welke fysieke maatregelen zijn tot nu toe genomen?

- alle aanlegvoorzieningen voor BM-klasse/historisch erfgoed langs het kanaal tot en met Wapenveld
- aanleg boulevard in Wapenveld met op watersporters gerichte speciale verbinding met het centrum Wapenveld. Totale investering hier circa 300.000 euro, valt bij het niet bevaarbaar maken in de categorie 'Kannietwaarzijn'.
- project op Vrieze's Erfgoed a 15.000 euro voor bouw van schuur (vuilcontainers etc) en waterspeelplek vanuit Gebiedsontwikkeling Apeldoorns kanaal.

* Andere activiteiten

- SRW heeft ook gewerkt aan zaken waardoor het kanaal beleefbaar is geworden. Zij wijst op het succes van Sail Apeldoorns Kanaal in 2012. Om bereikbaarheid voor historische schepen te testen via de Hezenbergersluis en de acceptatie in de samenleving. Zo'n 25 binnenvaartschepen werden via de Hezenbergersluis probleemloos op- en afgeschud. In Wapenveld werd een beurtmarkt in centrum gehouden waarbij de omzet die dag op zo'n 10.000 euro werd geschat en er tijdens deze dagen heel veel volk op de been was langs het Apeldoorns kanaal. Wegens de verzanding van het Apeldoorns kanaal kon dit evenement in 2017 niet gehouden worden.
- Beleid is afgelopen jaren steeds geweest om Wapenveld voor te bereiden op komst watersporters door te werken aan plannen voor ontsluiting cultuurhistorische parels, bezoekerscentrum Vrieze's Erfgoed etc.
- dankzij grote provinciale projecten als Hoogwatergeul ligt er nu een prachtige recreatie infrastructuur.

5. Welke financiële middelen zijn al ingezet?

- is bekend, zo'n 20 miljoen
- nadruk op grote maatschappelijke inzet vanuit Wapenveld.

6. Partijen die willen investeren?

- SRW benadrukt het belang van inschakeling van Leisurelands bij de verdere ontwikkeling van het Apeldoorns kanaal als financiële partner en de vele beschikbare kennis als het gaat om watersportrecreatie.
- ondernemers: voorbeeld Roosdom Tijhuis en Jan Bolte voor Knooppunt Hoorn
- Met exploitatiemaatschappij: ontwikkelen van verdienmodel:
Direct:
 - * steigers/liggels (bewoners en passanten)
 - * bruggen- en vaargeld
 - * visrechtenExploitatie:
 - * Toename bestedingen
 - * waarde-creatie vastgoed en WOZ
 - * uitstraling leefbaarheid
 - * Toeristenbelasting
 - * het creëert werkgelegenheid door faciliteren van watersporters als het gaat om vuilafvoer, bediening, fietsverhuur, horeca, detailhandel, vrijetijdseconomie via arrangementen en vooral: dan

Stichting Apeldoorns Kanaal

Nota 170901

Onderwerp: Kosten sluisbediening

Datum: 3 sept. 2017

Steller: RSc

Het Waterschap Vallei en Veluwe heeft enkele maanden geleden gesteld, dat de bediening van de Hezenbergersluis maar liefst € 80.000 per jaar zou moeten kosten. Zonder nadere toelichting werd er hierbij van uitgegaan dat bediening door professionele krachten van het Waterschap zou moeten plaatsvinden. Bediening door vrijwilligers werd op voorhand afgewezen i.v.m. een vermeend veiligheidsrisico. Bovendien werd gesteld, dat het Waterschap niet van zins is deze kosten voor haar rekening te nemen. Ook de gemeente Hattem wil niet bijdragen aan deze kosten. Dat zou betekenen, dat alleen de gemeente Heerde deze kosten zou moeten dragen.

Er zijn dus twee problemen:

1. De hoogte van de kosten
2. De verdeling van de kosten.

Dat het ook anders kan bewijst onderstaand voorbeeld in Noord-Holland:

Kosten bediening recreatiesluis + ophaalbrug in Rustenburg (tussen Alkmaar en Hoorn)

Er is een viertal partners die de taken en de kosten gezamenlijk delen:

1. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
2. Recreatieschap West-Friesland
3. Gemeente Opmeer
4. Gemeente Koggenland

Bediening

Periode: 16 april tot 16 oktober (**182** dagen);

maandag t/m vrijdag door vrijwilligers van 10.00 – 12.00 en van 14.00 – 17.00

zaterdag, zon- en feestdagen door het hoogheemraadschap van 10.00 – 19.00

Het betreft hier een doorgaande vaarroute. Sluis en brug worden elektrisch bediend en het verval bedraagt ca. 20 cm.

Kosten sluisbediening door vrijwilligers van het Recreatieschap tijdens werkdagen

- Aantal vrijwilligers: 8. Het betreft een zelfsturende groep met een coördinator. De vrijwilligers zijn op afroep beschikbaar. De sluis kan door 1 vrijwilliger worden bediend. Eventueel kan een beroep worden gedaan op het hoogheemraadschap (eigenaar van de sluis en brug) bij eventualiteiten.
- Opleiding tot sluiswachter: basiscursus NNVO + cursus BHV;

Eenmalige kosten: € 685 -p.p; (indien via internet: € 355 p.p.)
Totale eenmalige kosten: 8x € 685 = € 5.480 (via internet € 2.840) worden betaald door het Recreatieschap

- Aanschaf veiligheidsschoeisel + veiligheidshesje
Kosten voor Recreatieschap en de gemeenten Opmeer en Koggenland.
- WA-verzekering vrijwilligers: algemene WA verzekering gemeente Opmeer.
- Jaarlijkse kosten:
Ca. € 700 per jaar per vrijwilliger, inclusief jaarlijkse verplichte opfriscursus BHV, drankjes, koffie, enz. Totaal: € 5.600 wordt betaald door het Recreatieschap.

Jaarlijkse bedieningskosten voor Recreatieschap: € 5.600.

Kosten sluisbediening door Hoogheemraadschap tijdens het weekend

Het hoogheemraadschap zet hiervoor geen eigen (duur) personeel in, maar huurt gekwalificeerd personeel in van het maritieme uitzendbureau ODV Maritiem. Kosten € 23 p.p. per uur.

Jaarlijkse bedieningskosten voor Hoogheemraadschap: € 13.860

Totale jaarlijkse kosten sluisbediening €19.460 (over 182 volledige dagen)

1. Voorstel bediening Hezenbergersluis en -brug, de Kloosterbrug en de Manenbergerbrug

Leisurelands zou als extra partner aangetrokken moeten worden; zodoende kan dan tevens ervaring worden opgedaan mocht in de toekomst deze organisatie verzocht worden een kanaalexploitatiemaatschappij op te richten.
Er zou opnieuw over de kostenverdeling moeten worden overlegd, zodat niet alle kosten op voorhand al door de gemeente Heerde worden gedragen. Gezien de relatief lage kosten van sluisbediening zou dat mogelijk moeten zijn.

Partners

- Waterschap Vallei en Veluwe
- Leisurelands
- Gemeente Heerde
- Gemeente Hattem

Bediening

Periode: 16 april tot 16 oktober (**130** dagen);

- maandag t/m zaterdag

- 10.00-1100, 12.00-1300, 14.00-1500, 16.00-1700 (4 uur per dag)

Voorgesteld wordt om alleen te schutten van maandag t/m zaterdag; dit om de zondagsrust in Wapenveld (en daarmee het publieke draagvlak) te respecteren. Er wordt uitgegaan van konvooivaart en aanvullende bediening van de Kloosterbrug en de Manenbergerbrug.

Opvaart: sluis 10.00, 1200, 14.00 en 16.00

Afvaart: Vertrek Wapenveld: 10.00, 12.00, 14.00 en 16.00, afhankelijk van aanbod; bediening bruggen telefonisch aanvragen.

Kosten sluis- en brugbediening door vrijwilligers van Leisurelands

De Hezenbergersluis is handbediend; dat vereist minimaal 2 bedienaars.

Het verval bedraagt gemiddeld 3,50 m. Dat hoeft zeker geen probleem te zijn, mits bij het opschutten i.v.m. de veiligheid hier goed rekening mee wordt gehouden.

Zo zullen in de eerste fase van het opschutten de schuiven mondjasmaat moeten worden geopend. Eén persoon extra is nodig om de Kloosterbrug en de Manenbergerbrug te bedienen (hij/zij begeleidt de opvaart naar Wapenveld vanaf de sluis en begeleidt aansluitend vanaf Wapenveld de afvaart naar de sluis).

- Aantal vrijwilligers: 9. Het betreft een zelfsturende groep met een eigen coördinator. De vrijwilligers zijn op afroep beschikbaar.
- Opleiding tot sluiswachter: basiscursus NNVO + cursus BHV;
Eenmalige kosten: € 685 -p.p.; (indien via internet: € 355 p.p.)
Totale eenmalige kosten: 9x € 685 = € 6.165 (via internet € 3.195) voor rekening van Leisurelands.
- Aanschaf veiligheidsschoeisel + veiligheidshesje:
Kosten (P.M.) voor Leisurelands en de gemeente Heerde.
- Kosten (P.M.) WA-verzekering vrijwilligers: algemene WA verzekering gemeente Heerde.
- **Jaarlijkse kosten:**
Ca. € 700 per jaar per vrijwilliger, inclusief jaarlijkse verplichte opfriscursus BHV, drankjes, koffie, enz. **Totaal: € 6.300** voor rekening van Leisurelands.

Kosten eventuele coördinatie door Waterschap

Indien het Waterschap van mening is, dat men – in verband met de veiligheid - zelf de coördinatie wil houden tijdens het schutten, zou hiervoor gekwalificeerd personeel ingehuurd kunnen worden van ODV Maritiem (goedkoper dan inzet eigen personeel)

Kosten coördinatie:

130 dagen x 4 uur x € 23 = **€11.960** (over 130 dagen)

Mogelijke jaarlijkse verdeling bedieningskosten

Leisurelands	€	6.300	
Waterschap	-	5.980	indien coördinator Waterschap vereist
Gemeente Heerde	-	5.980	indien coördinator Waterschap vereist
Gemeente Hattem		P.M.	evt. bediening brug Hattem
Totaal	€	18.260	

N.B. Uiteraard zullen de partijen het onderling eens moeten worden over de uiteindelijke kostenverdeling, maar dat mag – gezien de relatief geringe bedragen – geen probleem vormen.

2. Onderhoudskosten beweegbare brug

Contacten met IPV Delft over de door hen ontwikkelde **standaard Hollandse ophaalbrug** en de onderhoudskosten hiervan hebben de volgende informatie opgeleverd:

Het is nog een conceptplan, maar op basis hiervan is de verwachting, dat er 2x per jaar een ronde wordt uitgevoerd om te smeren en indien nodig wat afstelwerkzaamheden uit te voeren. Per onderhoudsronde is dat 1 dag werk, globaal á € 1.200,- per dag, oftewel € 2.400,- per jaar. Dit zou dan ingaan in het tweede jaar na oplevering van de brug. Na oplevering van een nieuwe brug wordt deze het eerste jaar als onderdeel van het contract nog gratis onderhouden.

Hieruit blijkt, dat de onderhoudskosten aanzienlijk lager zijn dan de 10.000,- euro per brug per jaar waarmee de raad van Heerde op het verkeerde been is gezet. Het is volstrekt onduidelijk waar die € 10.000 op is gebaseerd, te meer, omdat nog niet eens bekend is over welk type beweegbare brug het hier gaat.

Inmiddels is de gemeente Hollands Kroon (Kop van Noord-Holland) bezig met de voorbereidingen voor de bouw van deze nieuwe standaard Hollandse ophaalbrug bij Anna Paulowna. Daartoe is er een marktconsultatie in gang gezet.

Vóór het einde van het jaar zal duidelijk zijn wat de bouwkosten van deze brug zijn.

Aan: Gemeenteraad Heerde

Van: Stichting Recreatie Wapenveld, Dorpsraad Wapenveld, Ondernemersvereniging Wapenveld

Betreft: onderzoek Apeldoorns Kanaal

Wapenveld, 26 september 2017

Geachte gemeenteraad van Heerde,

De bovengenoemde drie Wapenveldse organisaties vragen u om een herbezinning op het bevaarbaar maken van het Apeldoorns Kanaal, zo mogelijk in samenwerking met de gemeente Hattem. Dit gelet op de nieuwe informatie die beschikbaar is gekomen door onderzoek van de Stichting Apeldoorns Kanaal (SAK). Wij zijn in ieder geval meer dan verrast door de mogelijkheden van standaard ophaalbruggen, de fors lagere onderhoudskosten en de werkelijk significante lagere bedieningskosten voor met name de Hezenbergersluis.

In dat onderzoek komen de jaarlijkse kosten van onderhoud van nieuwe bruggen met halfjaarlijkse inspecties uit op 2.400 euro per jaar in plaats van de oorspronkelijk geraamde 10.000 euro per brug. En de jaarlijkse bedieningskosten van de Hezenbergersluis en bediening van bruggen komt, uitgevoerd door vrijwilligers, uit op 6.300 euro in plaats van de door het Waterschap Vallei en Veluwe gestelde 80.000 euro! Juist dat laatste onderdeel was de aanleiding voor de Stuurgroep Veluwekroon om de stekker uit het bevaaren door de BM-klasse te trekken.

Op 12 april hebben Provinciale Staten van Gelderland een motie aangenomen waarin men de Stuurgroep Apeldoorns Kanaal heeft opgedragen een inventarisatie uit te laten voeren naar de mogelijkheden om de recreatieve mogelijkheden van deze waterweg te verbeteren. Dit onderzoek wordt uitgevoerd door Veenbos & Bosch. Zowel de Stichting Apeldoorns Kanaal als aan de Stichting Recreatie Wapenveld (SRW) is gevraagd om hun visie te geven.

In de bijgevoegde Nieuwsbrief van de SAK is uitvoerige informatie over het onderzoek dat door de SAK is uitgevoerd naar een slimmere aanpak voor nieuwe bruggen, de onderhoudskosten van nieuwe bruggen en de significant lagere kosten voor bediening van de Hezenbergersluis met inzet van vrijwilligers.

De SRW heeft (zie de bijlage) vooral gepleit voor een sterke regisseur bij de verdere ontwikkeling van het Apeldoorns Kanaal. In haar visie zou de provincie Gelderland deze rol moeten vervullen met alleen uitvoerende taken voor gemeenten en het Waterschap Vallei en Veluwe.

SAK en SRW pleiten er beide voor om LeisurELands als expert op het gebied van waterrecreatie een belangrijk rol te geven bij de verdere ontwikkeling. Zowel de SAK als de drie Wapenveldse organisaties zijn van mening dat het project 'Beleef het Apeldoorns Kanaal' en het bevaarbaar maken van het 5e en 6e pand prima zijn te combineren. Op die manier kunnen de in Wapenveld en Heerde gedane investering ook gaan renderen!

Namens de drie Wapenveldse organisaties

Roel Docter, voorzitter SRW

Johan Horst, voorzitter Dorpsraad